

Image not found

Portrait d'Edouard Lartet (Portrait de l'Edouard Lartet)

Edoard Lartet, lo pair de la paleontologia

8 - Istòria - Las figuras beras e los personatges de l'istòria

Edoard Lartet neishoc a Castèthnau-Barbarens lo 15 d'abriu de 1801. Los sons parents èran proprietaris a Seishan. Escolan deus bons, s'interessa a las sciéncias naturalas e seguishi corses a París au Collègi de França. Estudia las òbras de Cuvier (paleontològue). De retorn dins lo Gèrs, s'occupa deu domèni familhau e practica quauquas annadas coma avocat. Plan viste, gràcia a las suas rentas, la sua passion per la paleontologia e la geologia remplaça las suas activitats d'avocat.

En 1833, en pagament deus sons consèlhs juridics, un paisan li balha ua dent de mastodont que veng deu « Camp de los òsses » (lo camp ont i a « òsses », o benlèu tanben, « las hòssas »). Lartet descobrish alavetz lo banc de Sansan.

Identificarà mes de 90 genres e espècias de fossiles de mamifères e reptiles. Las prumèras publicacions que presentan los sons cavaments pareishen en 1834. De tira, que hèn gran brut.

En 1836, descobrish la maishèra deu prumèr gran monin fossile, lo Pliopitèc. Identifica lo Miocene (-24 millions, -5 millions d'annadas). Per Isidore Geoffroy Saint-Hilaire, ei la confirmation de la teoria de l'evolucion (Darwin publicarà la sua teoria de l'evolucion en 1859). **Edoard Lartet participa a la validacion d'aqueras tesis, ei precursor de la teoria de Darwin.**

« La descobèrta de la maishèra fossila deu monin de M. Lartet me pareish aperada a debutar ua èra novèla deu saber umanitari ».

En 1856, publica un article suu « Dryopithecus » fontani, un primat tanben, descobèrt pròche de Sent-Gaudenc.

En 1857, descriu lo genre « Pelagornis » (auseth dab dents) deu Gelasian en partir d'un umerus trobat dins lo Gèrs.

En 1864, dambe l'anglés Henry Christy, cava quauques sites màgers deu Peirigòrd dont lo Mostièr, Laugeria-Baisha e la Magdalèna. La sua renomada ei au mes haut. Participa a la validacion d'ipotèsis au moment de la descobèrta deu site de la ròca de Solutré.

Edoard Lartet participa activament a la descobèrta deu paleolitic superior.

En 1860, entrepreng cavaments arqueologics a Massat e a Aurinhac, contribua atau a har la prova de la contemporaneïtat de l'Òme dambe espècias animalas desapareishudas.

En 1861, prepausa ua cronologia deu Quaternari emparada sus las espècias deus grans mamifèrs dominants que se son seguits (atge de l'ors de las espugas, de l'elefant, deu rinoceròs lanós o mamot, deu rèn e de l'auròcs).

En 1867, presida lo Congrès internacionau d'arqueologia e d'antropologia pre-istoricas.

En 1869, ei nomat professor de paleontologia au Museum nacionau d'Istòria naturala.

Se morish lo 29 Genèr de 1871.

Lo son hilh Loís efectua recèrcas eth tanben e descobrirà lo famós Òme de Crò-Manhon a las Eysias-deu-Talzac.

Friza cronologica

Frise

Image not found
https://www.go-to-the-future.eu/Fichiers/frises/1119308.edouardlartet_oc.png

Lexic

Paleontologia

Disciplina scientifica qui estudia los rèstas fossiles deus èsters vius deu passat.

Creacionisme

Diu crea cada èster. Dambe lo fixisma, aquera tèsi ei sostenguda per Cuvier.

Fixisme

Los èsters vius demòran immobils dins la sua fòrma e ne subishen nada evolucion. Dambe lo creacionisma, aquera tèsi ei sostenguda per Cuvier.

Transformisme

Las bèstias apareishen e se transfòrman entà s'adaptar aus cambiaments deu mitan. Aquera tèsi ei la de Lamarck.

Darwinisme

Teoria que explica l'evolucion de las bèstias per la seleccion naturala.

Questions

1. Ont neish Edoard Lartet ?
2. Quina periòda de la preïstòria descobrish dins lo Gèrs ?
3. Quinas son las bèstias que li permeten d'identificar aqueth periòde ?
4. A quinas bèras descobèrtas participa enquèra ?
5. Classa de la mes anciana a la mes recenta aqueths diferents períodes: magdalenian-miocèn-aurinhacian.

Activitats

Image not found
<https://www.go-to-the-future.eu/Fichiers/vignettes/173752jeu-lartet.jpg>

Image not found

<https://www.go-to-the-future.eu/Modules/fiches/images/footer-pdf.png>

